

28.10.2025

OKV/723/10/2025

OKV/723/10/2025-OKV-3

VALTIONEUVOSTON OIKEUSKANSLERI

OKV/2343/10/2025
OKV/2045/10/2025
OKV/1061/10/2025
OKV/892/10/2025
OKV/821/10/2025
OKV/771/10/2025
OKV/751/10/2025
OKV/750/10/2025
OKV/747/10/2025
OKV/726/10/2025
OKV/725/10/2025
OKV/724/10/2025
OKV/720/10/2025

KANTELU

Oikeuskanslerille on osoitettu useita kanteluita oikeusministeri Leena Meren menettelystä eduskunnan hyväksyttyä niin sanottujen eheytyshoitojen kieltämistä koskevan kansalaisaloitteen. Eduskunnan oikeusasiamies on siirtänyt kaksi kantelua oikeuskanslerinvirastoon.

Kantelujen mukaan ministeri Meri ilmoitti julkisuudessa eduskunnan hyväksyttyä niin sanottujen eheytyshoitojen kieltämistä koskevan kansalaisaloitteen, ettei hän tule edistämään oikeusministeriössä lainsäädäntöhankkeen valmistelun aloittamista. Kanteluiden mukaan oikeusministeri Meren menettely ei ole toteuttanut demokratian periaatteita ja kansalaisaloitetta koskevan lainsäädännön tarkoitusta. Kanteluissa on viitattu ministeri Meren 28.3.2025 Yleisradiolle ja Helsingin Sanomille antamiin haastatteluihin. Kahdessa kantelussa on samoilla perusteilla kanneltu lisäksi pääministeri Petteri Orpon kansalaisaloitetta koskevasta Yleisradiolle 31.3.2025 antamasta lausunnosta. Kahdessa kantelussa on lisäksi katsottu, että pääministeri Orpon olisi tullut ottaa asia valtioneuvoston yleisistunnon ratkaistavaksi. Yhdessä kantelussa on kantelun kohteeksi nimetty myös maa- ja metsätalousministeri Sari Essayah.

OIKEUSKANSLERINVIRASTO

SELVITYS

Käytettävissäni ovat olleet seuraavat oikeusministeri Leena Meren kyseistä kansalaisaloitetta koskevat haastattelut:

- [Yleisradio](#) 28.3.2025
- [Helsingin Sanomat](#) 28.3.2025
sekä
- [Yleisradion artikkeli](#) 31.3.2025, jonka mukaan pääministeri Orpo kommentoi kansalaisaloitteen etenemistä avustajansa välityksellä.

Mainitun Yleisradion artikkelin mukaan ministeri Meri totesi, että ”ajan puolesta ei ole tällä hetkellä tilaa, ellei jotain poisteta. Siinä tapauksessa hallituspuolueiden pitäisi yhdessä sopia, mitä sieltä poistetaan”. Samoin hän totesi, että ”niin kuin lakivaliokuntakin toi esille, se (eheytyshoittojen kieltäminen) ei ole ihan yksiselitteinen asia” ja että ”silloinhan se ei voi hallituksen esityksenä edetä. Hallitus ei tietenkään voi tuoda esityksiä, joista se ei ole yksimielinen”. Edelleen Meri totesi, että ”ei se (resursseihin vetoaminen) ole tekosyy, vaan tähän ei ole resursseja. Meillä on todella tekemistä, että saamme vietyä esimerkiksi erittäin tärkeitä kansalliseen ja sisäiseen turvallisuuteen liittyviä lainsäädäntöä eteenpäin”.

Helsingin Sanomien artikkelin mukaan ministeri Meri totesi, että ”rikosoikeusosastomme on aivan täynnä, tilaa ei ole. Eli neljän hallituspuolueen pitäisi yhdessä sopia, mitkä hallitusohjelman hankkeet jätetään toteuttamatta. Ja sen lisäksi neljällä hallituspuolueella pitäisi olla yksimielisyys siitä, että esitys eheytyshoittojen kieltämiseksi annetaan”. Meri totesi myös, että ”en voi muuttua ajaksi enkä virkamieheksi. En myöskään voi sille mitään, ettei hallituksessa ole tästä konsensusta” ja että ”ei tämä eheytyshoittojen kieltäminen ole mikään ykkösprioriteetti”. Meri arvioi myös, että eheytyshoittojen kieltäminen lailla olisi ”monimutkainen harjoitus” ja valmisteluun tarvittaisiin myös sosiaali- ja terveysministeriötä. ”Nähdäkseni seuraavat hallitusneuvottelut ovat se paikka, jossa voidaan lopullisesti päättää, mitä tälle asialle tehdään”, Meri arvioi.

Oikeusministeri Meri on antanut asiasta 29.8.2025 päivätyn selvityksen kanteluiden johdosta. Meri ei selvityksessään ole kiistänyt edellä mainittuja haastattelulausumiaan.

Ministeri Meri on todennut selvityksessään antaneensa ”asiasta kaksi haastattelua 28.3.2025 eli samana päivänä kuin eduskunta päätti kansalaisaloitteesta. Antamissani haastatteluissa olen tuonut esille, ettei kansalaisaloitteen pikainen käsittely ole mahdollista, koska ministeriön resurssit ovat kiinni lukuisissa hallitusohjelmahankkeissa ja joiden osalta on kova tekeminen, jotta saamme ne tehtyä. Olen korostanut, etten voi lainsäädäntöresurssiksi muuttua, enkä poistaa mitään hallitusohjelmakirjausta ilman kaikkien hallituspuolueiden hyväksyntää.” Edelleen Meri tuonut esiin käsityksensä, että ei ”voi tuoda hallituksen esitystä eduskuntaan ilman, että hallituspuolueilla on yksimielisyys asiasta ja koska asiasta ei ole hallitusohjelmakirjausta”.

Toisaalta Meri on todennut myös, että ”mainitsemani haastattelut eivät tietenkään ole tarkoittaneet, etteikö kansalaisaloitteen sisältöä ja siihen liittyviä toimenpiteitä ryhdyttäisi arvioimaan oikeusministeriössä eduskunnan tahdon mukaisesti. Kyse on toimenpideoitoimuotoisesta ehdotuksesta, joka ei sisällä konkreettista lakiehdotusta. Valmistelua asiassa joudutaan tästä syystä tekemään laajasti sekä oikeusministeriössä että sosiaali- ja terveysministeriössä. Lainvalmisteluhankkeen laajuus sekä mahdollinen sosiaali- ja terveysministeriön ja muiden tahojen rooli riippuvat osaltaan siitä, säädettäisiinkö eheyttämistoimintaa koskevasta aineellisoikeudellisesta kiellosta sosiaali- ja terveysministeriön toimialaan kuuluvassa lainsäädännössä ja kiellon rikkomista koskevasta rangaistusvastuusta joko tuossa tai rikoslaissa vai säädettäisiinkö pelkästään eheyttämishoitojen rangaistavuudesta rikoslaissa”.

Lopuksi Meri on todennut, että ”resurssien vapautuessa vaadittaviin lainsäädäntötoimiin ryhdytään oikeusministeriössä ja asiaa viedään eteenpäin virkavalmistelussa”.

Ministeri Meri on viitannut selvityksessään myös oikeusministeriön kansliapäällikkö Antti Leinosen 16.6.2025 Helsingin Sanomille antamaan haastatteluun, jossa Leinonen toteaa, että resursseja kansalaisaloitteen mukaiseen hallituksen esityksen asianmukaiseen valmisteluun nopealla aikataululla ei ole. Meren antamaan selvitykseen on liitetty myös selvitystä oikeusministeriössä kaavailluista, hanketta toteutettavista toimenpiteistä.

RATKAISU

Olennotiset säännökset

Suomen perustuslain 2 §:n 1 momentin mukaan valtiolta Suomessa kuuluu kansalle, jota edustaa valtiopäiville kokoontunut eduskunta.

Perustuslain 12 §:n mukaan jokaisella on sananvapaus. Sananvapauteen sisältyy oikeus ilmaista, julkistaa ja vastaanottaa tietoja, mielipiteitä ja muita viestejä kenenkään ennakolta esittämättä. Vastaavasti Euroopan ihmisoikeussopimuksen 10 artiklan 1 kohdan mukaan jokaisella on sananvapaus. Tämä oikeus sisältää vapauden pitää mielipiteitä sekä vastaanottaa ja levittää tietoja tai ajatuksia alueellisista rajoista riippumatta ja viranomaisten siihen puuttumatta. Myös Euroopan unionin perusoikeuskirjan 11 artiklan mukaan jokaisella on oikeus sananvapauteen. Tämä oikeus sisältää mielipiteenvapauden sekä vapauden vastaanottaa ja levittää tietoja tai ajatuksia viranomaisten siihen puuttumatta ja alueellisista rajoista riippumatta.

Suomen perustuslain 14 §:n 3 momentin mukaan julkisen vallan tehtävä on edistää yksilön mahdollisuuksia osallistua yhteiskunnalliseen toimintaan ja vaikuttaa häntä koskevaan päätök-

sentekoon. Lisäksi perustuslain 53 §:n 4 momentin mukaan vähintään viidelläkymmenellä tuhanella äänioikeutetulla Suomen kansalaisella on oikeus tehdä eduskunnalle aloite lain säätämiseksi sen mukaan kuin lailla säädetään.

Perustuslain 108 §:n mukaan oikeuskanslerin tehtävänä on valvoa valtioneuvoston ja tasavallan presidentin virkatoimen lainmukaisuutta. Oikeuskanslerin tulee myös valvoa, että tuomioistuimet ja muut viranomaiset sekä virkamiehet, julkisyhteisön työntekijät ja muutkin julkista tehtävää hoitaessaan noudattavat lakia ja täyttävät velvollisuutensa. Tehtäväänsä hoitaessaan oikeuskansleri valvoo perusoikeuksien ja ihmisoikeuksien toteutumista.

Kansalaisaloitelain 4 §:n 1 momentin mukaan kansalaisaloite sisältää lakiehdotuksen tai ehdotuksen lainvalmisteluun ryhtymisestä sekä ehdotuksen perustelut. Aloitteella on oltava sen sisältöä kuvaava otsikko. Aloite on päivittävä.

Valtioneuvoston oikeuskanslerista annetun lain 4 §:n 1 momentin mukaan oikeuskansleri tutkii kantelun, jos on aihetta epäillä oikeuskanslerin valvontavaltaan kuuluvan henkilön, viranomaisen tai muun yhteisön menettelleen lainvastaisesti tai jättäneen velvollisuutensa täyttämättä taikka jos oikeuskansleri muusta syystä katsoo siihen olevan aihetta.

Valtioneuvostosta annetun lain 15 §:n 1 momentin mukaan ministeri ratkaisee toimialaansa kuuluvat asiat sekä johtaa ministeriön toimintaa työnjaon mukaisesti. Saman lain 14 §:n 1 momentin mukaan ministeriön päätettäväksi kuuluva asia on yksittäistapauksessa siirrettävä yleisistunnossa ratkaistavaksi, jos sen katsotaan olevan niin laajakantoinen tai periaatteellisesti tärkeä, että se olisi ratkaistava yleisistunnossa. Siirtämisestä päättää yleisistunto pääministerin tai asianomaisen ministerin esityksestä.

Tapahtumatietoja

Kansalaisaloitteen ”Rikkomaton – kielletään eheytyshoidot” ([KAA 6/2023 vp](#)) mukaan sen tavoitteena oli ”kieltää hoidot, jotka tähtäävät seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjen niin kutsuttuun ”eheyttämiseen” eli seksuaalisuuden muuttamiseen heteroksi ja/tai sukupuolen muuttamista cissukupuoliseksi”. Aloitteessa edellytettiin lainvalmisteluun ryhtymistä niin sanottujen eheytyshoitojen kriminalisoimiseksi. Kyse oli toimenpidealoitemuotoisesta ehdotuksesta, joka ei sisältänyt konkreettista lakiehdotusta.

Eduskunnan lakivaliokunta totesi aloitetta koskevassa mietinnössään, että ”nykyinen oikeustila ei (sitä) ole ongelmaton, kun otetaan huomioon eheytystoiminnan vakava luonne sekä toiminnan kielteiset vaikutukset seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjen perus- ja ihmisoikeuksiin. Valiokunta katsoikin, että eheytystoiminnan kieltäminen ja rangaistavuutta on aiheellista selvittää”. Se totesi, että ”lakivaliokunta ei ota (eheytyshoitoja koskevaan) sääntelymalliin kantaa, vaan

katsoo, että eri vaihtoehtoja on perusteltua selvittää ja arvioida lainvalmistelussa tarkemmin”. Se totesi myös, että ”lainvalmistelussa tulee kiinnittää huomiota myös siihen, että rangaistussäännökset kirjoitetaan laillisuusperiaatteen edellyttämin tavoin täsmällisesti ja tarkkarajaisesti”. Edelleen se totesi, että ”lakivaliokunta puoltaa, että kansalaisaloitteeseen sisältyvä ehdotus lainvalmisteluun ryhtymisestä hyväksytään” ja että ”valiokunta pitää tärkeänä, että lainvalmisteluun ryhdytään ripeästi” ([LaVM 4/2025 vp](#)).

Eduskunta hyväksyi kansalaisaloitteen 28.3.2025 ([EK14/2025 vp](#)). Eduskunnan kirjelmän mukaan ”eduskunta on hyväksynyt kansalaisaloitteeseen KAA 6/2023 vp sisältyvän ehdotuksen lainvalmisteluun ryhtymisestä”.

Tutkimiskynnyksestä ja kanteluiden rajaamisesta

Sananvapaus koskee Suomen perustuslaissa turvattuna perusoikeutena kaikkia, myös valtioneuvoston jäseniä. Sananvapauteen sisältyy oikeus ilmaista, julkistaa ja vastaanottaa tietoja, mielipiteitä ja muita viestejä kenenkään ennakolta estämättä. Tarkempia säännöksiä sananvapauden käyttämisestä annetaan lailla. Todetulla tavoin sananvapaus on turvattu myös Euroopan ihmisoikeussopimuksessa ja EU:n perusoikeuskirjassa.

Ylimmässä laillisuusvalvonnassa on kuitenkin katsottu, että ministerin julkisia lausumia on perusteltua arvioida silloin, kun lausumalla on oikeudellisesti merkityksellinen kiinteä yhteys ministerin virka-asemaan tai tehtäviin (esim. [OKV/363/1/2019](#) ym.). Tähän vakiintuneeseen käytäntöön perustuen katson, että ministeri Leena Meren tiedotusvälineille 28.3.2025 antamat lausunnot koskien kansalaisaloitteen käsittelyä liittyvät sillä tavoin kiinteästi hänen oman ministeriönsä hallinnonalaan, että niiden tarkempi arviointi laillisuusvalvonnan näkökulmasta on perusteltua. Valtioneuvostosta annetun lain mukaan ministeri ratkaisee toimialaansa kuuluvat asiat sekä johtaa ministeriön toimintaa työnjaon mukaisesti. Ministerin tehtäviin kuuluu siten johtaa lainvalmistelua ja hallituksen esitysten antamisen suunnittelua ministeriössään ja seurata etenkin oman hallinnonalansa lakiesitysten eduskuntakäsittelyä.

Oikeusministeri Leena Meren lausunnoista koskien kansalaisaloitetta KAA 6/2023 vp

Kansalaisaloitteen tarkoituksena on antaa äänestäjille mahdollisuus vaikuttaa suoraan poliittisen päätöksenteon asialistaan. Kansalaisaloite on osa suoran demokratian toimintamekanismeja ja sen tavoite on ollut vahvistaa kansalaisten luottamusta demokraattiseen päätöksentekoon. Kansalaisaloitetta koskevan hallituksen esityksen mukaan ”kansalaisaloite antaa äänestäjille mahdollisuuden vaikuttaa suoraan poliittisen päätöksenteon asialistaan ja käynnistää kansalaiskeskustelua aloitteen kohteena olevasta asiasta. Aloitteella voidaan nostaa esille sellaisia uusia kysymyksiä, jotka ovat ehkä jääneet huomiotta poliittisten puolueiden toiminnassa. Nämä

seikat voivat lisätä kansalaisten kiinnostusta yhteiskunnalliseen päätöksentekoon ja toimintaan yleisesti sekä osaltaan ehkäistä poliittista vieraantumista” ([HE 46/2011 vp](#)).

Kansalaisaloitetta koskevan hallituksen esityksen mukaan ”aloite lainsäädäntötoimeen ryhtymisestä hyväksyttäisiin eduskunnan päätöksellä, joka toimitettaisiin eduskunnan kirjelmällä valtioneuvostolle toimenpiteisiin ryhtymistä varten”. Edelleen hallituksen esityksessä todetaan, että ”eduskunnan hyväksymät kansalaisaloitteet, joissa ehdotetaan lainvalmisteluun ryhtymistä josakin asiassa, velvoittaisivat valtioneuvostoa ryhtymään valmistelutoimiin” (HE 46/2011 vp).

Kansalaisaloitelain esitöiden mukaan lähtökohta siis on, että kun eduskunta on hyväksynyt toimenpidealoitemuotoisen kansalaisaloitteen, sitä koskevaan lainsäädännön valmisteluun ryhdytään. Valmisteluun ryhdytään siitä riippumatta, onko asia hallitusohjelmassa tai onko hallituksen sisällä asiasta eriäviä mielipiteitä. Kansalaisaloitteen perusteella syntyvä toimimisvelvoite ei myöskään raukea vaalikauden päättyessä. Valmisteluun on ryhdyttävä siinä ministeriössä, jonka hallinnonalaan hyväksytty kansalaisaloite kuuluu. Mikäli näin ei menetellä, tullaan sivuuttaneeksi sekä kansalaisaloitteen allekirjoittaneiden henkilöiden että etenkin eduskunnan enemmistön kanta. Käsillä olevassa asiassa valtioneuvoston toimimisvelvoite on sisällytetty nimenomaisesti myös eduskunnan lakivaliokunnan mietintöön, joka mukaan ”valiokunta pitää tärkeänä, että lainvalmisteluun ryhdytään ripeästi”.

Suomen perustuslaki ja laki kansalaisaloitteesta eivät kuitenkaan sisällä säännöksiä siitä, millä tavoin tai missä aikataulussa valtioneuvoston tulee toimia eduskunnan hyväksyttyä toimenpidealoitemuotoisen kansalaisaloitteen. Kuten muutoinkin, kansalaisaloitetta koskeva sääntely on tältäkin osin suhteellisen väljää. Edellä kerrotun valossa on kuitenkin selvää, että valtioneuvosto ei voi kokonaan sivuuttaa eduskunnan tahtoa, joka ilmenee sen hyväksymänä kansalaisaloitteena. Tästä syystä ministeri Leena Meren sekä julkisissa lausumissaan että selvityksessään esiin tuoma hallitusohjelma ja hallituspuolueiden puuttuva konsensus perusteluna sille, ettei aloitteen vuoksi välttämättä ryhdyttäisi toimeen, näyttäytyy valtiosääntöoikeudellisesti myös ongelmallisena.

Ministeri Meri viittaa selvityksessään myös siihen, että kyse on toimenpidealoitemuotoisesta ehdotuksesta, joka ei sisällä konkreettista lakiehdotusta. Tämän vuoksi hänen mukaansa ”valmistelua asiassa joudutaan - - - tekemään laajasti sekä oikeusministeriössä että sosiaali- ja terveysministeriössä.” Valmistelua epäilemättä jouduttaisiin tekemään laajaa asiantuntemusta käyttäen. Kuten myös lakivaliokunnan mietinnöstä käy ilmi, asiaan liittyy eräitä, myös perustuslain kannalta erittäin huolellista valmistelua edellyttäviä näkökohtia. Myös lakivaliokunta on nimenomaisesti sen todeten jättänyt ottamatta kantaa valittavaan sääntelymalliin. On huomattava, että perustuslain kansalaisaloitetta koskeva säännös sisältää mahdollisuudet niin säädöstekstin muotoon laaditun lakiehdotuksen kuin väljemmin muotoillun, lainvalmistelutoimiin ryhtymistä koskevan ehdotuksen tekemiseen. Tästäkin syystä on mahdollista, että kansalaisaloitteen

hyväksyminen johtaa siihen, että ministeriölle tulee lainvalmistelutyötä. Kansalaisaloitetta koskevassa hallituksen esityksessä todetaan, että ”menettelyn tulisi jättää aloitteen vireille panijalle riittävästi valinnanmahdollisuuksia muun muassa siten, että vireille panija voisi joustavasti päättää kansalaisaloitteen sisällöstä riippuen kulloisenkin lainsäädäntöasian luonteesta sekä tarkoituksenmukaisesta allekirjoitusten keräystavasta”. Samoin todetaan, että ”esimerkiksi laajassa ja monimutkaisessa lainsäädäntöasiassa varsinaisen lakiehdotuksen valmisteluun vireille panijoilla ei ehkä käytännössä olisi mahdollisuuksia. Tällöin vireille panijoille helpompi vaihtoehto olisi tehdä ehdotus lainvalmisteluun ryhtymisestä.” (HE 46/2011 vp)

Mikäli toimenpidealoitteen muotoon kirjoitettu ja eduskunnan hyväksymä kansalaisaloite jää kokonaan toteuttamatta ilman, että lakihanketta edes ryhdytään valmistelevaan, uhkana olisi, että näin muotoiltu kansalaisaloite jäisi kuolleeksi kirjaimeksi eikä perustuslain ja kansalaisaloitelain perimmäinen tarkoitus toteutuisi. Käytännössä se voisi tarkoittaa myös sitä, että vain suoraan lakiesityksen muotoon kirjoitetulla lakiesityksellä olisi tosiasiallisia mahdollisuuksia edetä lainsäädännöksi. On kuitenkin selvää, että kansalaisaloitteen tekijöillä on hyvin harvoin edellytyksiä säädöstekstin kirjoittamiseen eikä tätä voida kansalaisaloitteen tekijöiltä myöskään edellyttää, kuten myös perustuslain esitöissä tuodaan esiin.

Ministeri Leena Meri toteaa lopuksi selvityksessään, että hänen aikaisemmat haastattelulausuntonsa eivät tarkoita, ”etteikö kansalaisaloitteen sisältöä ja siihen liittyviä toimenpiteitä ryhdyttäisi arvioimaan oikeusministeriössä eduskunnan tahdon mukaisesti” ja että ”resurssien vapautuessa vaadittaviin lainvalmistelutoimiin ryhdytään oikeusministeriössä ja asiaa viedään eteenpäin virkamiesvalmistelussa.” Tältä osin ministeri Meren selvitys tarkentaa hänen keväällä 2025 julkisuuteen antamistaan lausunnoista saatavaa käsitystä ja antaa valtiosääntöoikeuden näkökulmasta oikean kuvan kansalaisaloitteen aiheuttamista toimista oikeusministeriössä.

Mainittu tarkennus on siis sangen tarpeellinen. Pidän kuitenkin jossain määrin ongelmallisena sitä, että eduskunnan hyväksyttyä niin sanottujen eheytyshoitojen kieltämistä ajavan kansalaisaloitteen oikeusministeri Meri välittömästi samana päivänä antoi laajalevikkisille tiedotusvälineille lausunnot, joista on voinut jäädä siihen käsitykseen, että asia ei välttämättä tule oikeusministeriössä ylipäättään etenemään eikä oikeusministeriössä ryhdytä asiaa valmistelevaan. Lausunnot ovat olleet sikäli harkitsemattomia, että ne ovat voineet antaa virheellisen kuvan toisaalta kansalaisaloitelain tarkoituksesta ja eduskunnan asemasta ylimpänä valtioelimenä ja toisaalta siitä, ettei oikeusministeri kunnioittaisi eduskunnan asemaa ylimpänä valtioelimenä tai ohjaisi lainvalmistelua ministeriössä sen mukaisesti kuin eduskunnan hyväksymä kansalaisaloitteeseen sisältyvä ehdotus lainvalmisteluun ryhtymisestä edellyttää.

Pääministeri Petteri Orpon menettely

Siltä osin kuin kanteluissa on arvosteltu pääministeri Petteri Orpon asiasta antamia lausuntoja, niissä on viitattu Orpon avustajan 31.3.2025 Yleisradiolle antamaan kommenttiin. Tältä osin ei ole ilmennyt aihetta tutkia asiaa enemmälti.

Siltä osin kuin kantelussa on esitetty, että pääministeri Orpon olisi tullut valtioneuvostosta annetun lain mukaisesti siirtää asia valtioneuvoston yleisistunnon ratkaistavaksi, totean seuraavaa.

Valtioneuvostosta annetun lain mukaan ministeriön päätettäväksi kuuluva asia on yksittäistapauksessa siirrettävä yleisistunnossa ratkaistavaksi, jos sen katsotaan olevan niin laajakantoinen tai periaatteellisesti tärkeä, että se olisi ratkaistava yleisistunnossa. Siirtämisestä päättää yleisistunto pääministerin tai asianomaisen ministerin esityksestä. Valtioneuvostosta annettua lakia koskevan hallituksen esityksen yksityiskohtaisissa perusteluissa kuvataan, että ”perustuslain 67 §:n 1 momentissa lähdetään siitä, että yleisistunnossa ratkaistaan laajakantoiset ja periaatteellisesti tärkeät asiat sekä ne muut asiat, joiden merkitys sitä vaatii. Tämän vuoksi aikaisempaa siirtomahdollisuuden tarjoavaa säännöstä ehdotettiin hallituksen esityksellä tarkistettavaksi velvoittavaan muotoon. Perustuslain tarkoittamalla tavalla laajakantoiset tai tärkeät asiat olisi siten aina siirrettävä yleisistunnon ratkaistaviksi. Säännös tarkoittaisi myös sitä, ettei muita ministeriön päätettäväksi kuuluvia asioita saisi siirtää yleisistunnon ratkaistaviksi” ([HE 270/2002 vp](#)).

Ottaen huomioon, että lainsäädännössä edellytetään, että velvollisuus siirtää asia valtioneuvoston yleisistunnon ratkaistavaksi koskee vain laajakantoisia ja periaatteellisesti tärkeitä asioita, en katso, että asian siirtämisen edellytykset olisivat tässä tapauksessa täyttyneet. Tämänkaltaisen lainsäädännön valmistelun johtaminen kuuluu asiasta vastaavan ministerin tehtäviin.

Maa- ja metsätalousministeri Sari Essayahin menettely

Maa- ja metsätalousministeri Sari Essayahia koskeva kantelu on siinä määrin yksilöimätön, ettei asiaa ole voitu sen perusteella lähteä tutkimaan.

Johtopäätökset ja toimenpiteet

Näistä syistä katson, että asiassa ei käytettävissäni olevan selvityksen perusteella ole ilmennyt perusteltua epäilyä siitä, että oikeusministeri Leena Meri olisi virkatoimissaan menetellyt lain tai virkavelvollisuuksien vastaisesti. Selvityksessään ministeri Meri toteaa, että resurssien vapautuessa oikeusministeriössä ryhdytään tarvittaviin, eduskunnan edellyttämiin lainsäädännön valmistelutoimiin. Saatan kuitenkin ministeri Meren tietoon edellä toteamani kansalaisaloitetta koskevat näkökohdat toimittamalla hänelle jäljennöksen tästä vastauksestani.

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti.

Oikeuskansleri

Janne Salminen

Esittelijäneuvos

Minna Ruuskanen